

CĂLIN PIESCU

Notiță biografică

Călin Piescu s-a născut la Timișoara în anul 1962, a urmat între 1968 și 1980 Liceul „Nicolaus Lenau” cu predare în limba germană din Timișoara și apoi secția de Inginerie Electronică și Telecomunicații a Institutului Politehnic”Traian Vuia” din Timișoara, promoția 1986. Între 2010 și 2012 urmează cursurile de masterat ale Facultății de Arte și Design, secția Foto – Video, din cadrul Universității de Vest din Timișoara și apoi, între 2012 și 2014, cursurile de masterat ale Facultății de Teologie Romano-Catolică din cadrul Universității din București. Emigrează în iunie 1990 în Germania, unde își începe activitatea de inginer electronist la Siemens în Augsburg, lucrând în diverse domenii de

activitate. Din 2003 se mută la Viena unde trăiește și astăzi și continuă să lucreze pentru Siemens. A realizat trei expoziții personale și a participat la mai multe expoziții de grup de fotografie, fiind admis în iulie 2022 ca membru stagiar în Uniunea Artiștilor Plastici din România, Filiala Timișoara

TIMIȘOARA – CALEIDOSCOP DE AMINTIRI

M-am născut în Timișoara în 29 iunie 1962, la ora 21. În ziua aceea s-au născut doar doi copii în acea maternitate. Doamna dr. Rottenberg, care născuse și ea în aceea zi, a venit la mama, curioasă fiind, cine s-a mai născut în aceeași zi cu fiica ei. Ora nașterii o știu pentru că am tot fost întrebat de diverse persoane ce zodie sunt. Cum

le răspundeam că sunt născut în 29 iunie, auzeam: „Deci ești rac! Dar nu ești deloc rac în felul tău de a fi. Ce ascendent ai?” La care ridicam din umeri. Așa am ajuns să o întreb pe mama la ce oră m-am născut și am aflat cum s-au derulat evenimentele. În 29 iunie, creștinii îi sărbătoresc pe sfinții apostoli Petru și Paul și cum tatăl meu era Petru, mama i-a făcut un tort, pe care l-au mâncat după-amiaza, după ce s-au întors de la servicii. În curând au apucat-o pe mama durerile de burtă și ea a crezut că ar fi mâncat prea mult din tort. Dar nu tortul a fost de vină. Iar la ora 21 a și văzut cine a fost „vinovatul”...

Mama a fost o șvăboaică din Orzydorf/Orțișoara, iar tata, un român cu o genealogie destul de complexă, s-a născut la Brăila și a venit la studii și sport la Timișoara. Prin sport s-au și cunoscut părinții mei, mama jucând handbal de câmp, iar tata fiind alergător de 400 m plat, ambii la Știința Timișoara. Tata a învățat limba germană auzind-o pe mama vorbind germana cu noi, cu sora mea Diana, născută în 1967, și cu mine. Trebuie să spun că până nu am mers la grădinița fabricii Tehnometal din Fabric, am vorbit doar germana, aceasta fiind la propriu limba mea maternă. Când mă întorceam de la grădiniță, drumul îl făceam cu mama, care lucra la Tehnometal. O întrebam ce înseamnă un anume cuvânt românesc, cum se spune la altul german în română și, încetul cu încetul, când am ajuns la școală, nu am mai vorbit mai deloc germana. Mama nu a vrut să mă dea la școala germană, pentru că a avut prea mult de suferit de pe urma germanității ei în anii de după război, dar tatăl, românul familiei, a insistat și bine a făcut! Poate că a ajutat și faptul că până în martie 1970 am locuit pe Str. Gheorghe Lazăr nr. 6, iar la nr. 2, pe această stradă, se afla Liceul Teoretic nr. 2, care avea pe lângă mai multe clase cu predare în limba română și o secție în limba germană și chiar și o minisecție în limba maghiară. În 1971 a urmat o restructurare a învățământului timișorean și Liceul 2 a devenit Liceul „Nikolaus Lenau”, în care toate clasele au fost doar cu predare în limba germană.

Primele două clase le-am urmat în „Große Schule / Școala mare” de pe Gheorghe Lazăr, numărul 2. În acei ani locuiam toți patru într-o locuință compusă dintr-o cameră și bucătărie/baie (având doar cada de baie, WC-ul fiind afară, pe coridor) la numărul 6, astfel încât nu a trebuit să traversez strada pentru a ajunge la

școală, ci doar să ies pe poarta de la numărul 6, să trec prin fața clădirii de la numărul 4 și să intru la numărul 2. Inutil să precizez că eram ultimul la ore, părinții trezindu-mă când plecau la lucru.

Una dintre primele imagini care mi-au rămas în memorie este că în clădirea de la numărul 4 se afla o firmă de comerț en-gros cu pantofi, iar aceștia erau aduși în niște containere negre, în care erau depuse zecile de cutii de carton cu pantofi. Cei născuți după 1980 probabil că nu au văzut niciodată astfel de containere. O altă imagine din acele timpuri a fost a fierăstrăului cu care se tăiau lemne, respectiv butucii mai mari, care apoi trebuiau spărți cu toporul. Venea un nenea cu o masă mare, care avea și roți pentru deplasare, și în centrul ei se afla fierăstrăul acționat de un motor pe benzină. Tot cu ajutorul acestui motor era deplasată și masa de la locuința omului până la client. Focul în casă se făcea cu lemnele tăiate sau cu bricheți de cărbune, care erau descărcați în fața casei și aruncați în pivniță. La noi, soba mare, de metal, încălzea atât locuința, cât și apa menajeră.

Un mare pas înainte pentru confortul întregii familii a fost când ne-am mutat în martie 1970 în blocul H, proaspăt dat în folosință în Circumvalațiunii, la două camere, bucătărie și baie separate. Cu timpul, crescând, a devenit și acest apartament incomod, pentru că am împărțit camera cu sora mea până în 1984, eu având 22 de ani și Diana 17. Ca să ajungem în camera noastră trebuia să traversăm sufrageria, adică camera părinților, în care se afla și televizorul, despre care voi mai da detalii. Deci, nu am avut prea multă intimitate, până când în 1984 m-am mutat într-o cameră în casa unchiului meu în zona Blașcovici, ceilalți rămânând în apartamentul de bloc. „Blașcovici” sună sârbește, nu-i așa? Dar este greșit. Numele provine de la fostul vicar general al Diecezei Romano-Catolice de Timișoara, Franz Blaskovits, un apărător al drepturilor germanilor din Banat, care în jurul anului 1900 a cedat terenul pe care avea o mare grădină pentru a se construi cartierul de case care îi poartă numele.

Am făcut atât școala, cât și facultatea în Timișoara și, deși ambele și-au avut importanța în formarea și activitatea mea viitoare, pentru mine liceul „Nikolaus

Lenau" a ocupat un loc primordial în amintirea mea. Am avut profesori de excepție, colegi minunați, activități școlare și extra-școlare de neuitat. Prin anul III sau IV de facultate, doi colegi de grupă, care făcuseră liceul la „C.D. Loga”, vorbeau între ei și comparau cu cât mai bună este atmosfera de la facultate decât cea de la liceu. La care noi, „lenauiştii” i-am contrazis hotărât, spunându-le că la liceu a fost mult mai bine. Au făcut ochii cât cepele! Dar nu este de mirare: pe profesorii pe care îi aveam la diversele materii îi onoram pe coridoare la sfârșit de an, când veneau grupurile de absolvenți ai școlii din urmă cu 20, 25, 30 de ani, iar deseori când mergeam să ne vizităm colegii de clasă, aceași profesori erau părinții lor. Am fost o mare familie! Pe lângă învățătura temeinică, am primit și o educație care nu corespundea cu cea pretinsă de regimul Partidului Comunist. Dar profesorii și în special directorul Erich Pfaff, căruia cu toții îi spuneam cu respect, admirație și drag (iar când făceam câte o boacăna și cu teama pedepsei care va urma, de regulă o palmă zdravănă care se auzea până la capătul coridorului) „Boss”, organizau excursii în țară: iarna, primăvara (în general tabere de schi) și vara. În școală s-au organizat și baluri mascate, discoteci și discuteci. Nu, nu este o greșeală de tipar! La „Diskuthek”, Boss, dar și alți profesori, discutau cu noi despre diverse subiecte care ne interesau, de la arhitectură la jazz și chiar despre „Verhütungsmittel”, adică mijloacele anticoncepționale. Vorbim de anii 1976 – 1980. Deja din anul 1972 Boss și alți profesori au folosit mijloace didactice despre care nu știu când au fost introduse în alte școli din România: proiector de diapozitive, retroproiectoare (overhead), înregistrări audio. Datorită profesorilor și colegilor, până și practica agricolă la „Kukuruz” era mai curând o plăcere și am doar amintiri dragi de acolo.

À propos de munca agricolă, o povestire a mamei mele. În familia ei din Orțișoara, prin 1930, o mătușă de-a ei s-a măritat cu un medic stomatolog din Timișoara. Contrar situației pe care o cunoșteam eu în anii 1970, când mi-a povestit mama întâmplarea, și când medicul de la oraș avea un statut social mai înalt decât o țărăncă, în 1930, Dumnezeu i-a pus mâna în cap doctorului, care avea o diplomă de medic stomatolog, dar cam atât, în timp ce fata bogată de țăran a fost o partidă bună. Prin aceasta nu vreau de loc să insinuez că ar fi fost interese materiale la mijloc, doar atât că pe atunci lucrurile stăteau chiar invers decât astăzi. În Orțișoara am văzut

curtea din spatele casei bunicilor mei care au fost deportați în 1945 în URSS, de unde nici unul nu s-a mai întors. Grădina avea cam 30 x 40 m și odată am întrebat-o pe mama dacă acolo cultivau legume, pentru că pe câmp evident că se cultivau cereale. Am fost tare surprins să aflu că nu, ceea ce am văzut eu nu era o grădină, ci o curte interioară, în care erau grajdul, mașinile agricole și găinile. „Iar legumele unde le-ați cultivat?” „Legumele le cumpăram de la țărani din Aradul Nou, care se opreau și în Orțișoara în drumul lor spre Timișoara” mi-a răspuns mama. Mi s-a părut foarte ciudat că țărani care aveau un câmp agricol și o curte mare, nu cultivau ei înșiși legumele, ci le cumpărau de la alți țărani, specializați în cultivarea legumelor.

Revenind la liceul Lenau, am amintit mai devreme despre palmele primite de la Boss, dar nu a fost singurul care ne mai dădea câte o plamă. În special profesorii de sport și cei de lucru manual (aveam ateliere de electrotehnică, lăcătușerie și tâmplărie pentru băieți, iar fetele făceau croitorie) aveau mâna grea. Dar, cu excepția unei profesoare de germană din clasele 5 – 8, care ne pedepsea pe nedrept când era prost dispusă – noi o consideram isterică, dar ce știam noi la acea vârstă –, de ceilalți profesori îmi aduc aminte cu plăcere, cu toate pedepsele primite! Am fost pedepsit de ei numai pe drept și știam ce va urma dacă voi fi prins. Au existat și excepții, Norbert, un foarte bun prieten, mi-a spus că nici astăzi nu știe de ce a primit o palmă... Și ca să mă înțelegeți la ce mă refer, vă voi povesti următoarea anecdotă. În vara anului 1976, proaspăt admis la liceu, a trebuit să fac practica de vară la Beba Veche, la granița cu Ungaria și Iugoslavia pe acea vreme, unde se construia un canal de irigație. Cei care au hotărât de la partid că niște tineri de 14 – 16 ani trebuie să facă acea muncă grea au fost niște iresponsabili. Trebuia să descărcăm un vagon de pietriș în doi, și chiar mai rău și mai periculos decât aceasta a fost să cărăm dale de beton pentru canal, evident fără nici un fel de echipament de protecție – astăzi de neimaginat –, dar cu toate acestea, cu toate bătăturile din palme, tot de lucrurile frumoase îmi aduc aminte. Au fost multe, dar cea mai bună întâmplare a fost următoarea. Stingerea se dădea la ora 22 și profesorul Gotthard Schmidt venea în control și stingea lumina. După câteva zile, ne-am prins de rutină și unul dintre noi, Meino, s-a gândit să îi joace o festă. Zis și făcut: a dat cu pastă de dinți și cu cremă neagră de pantofi pe clanța dinspre dormitor. Când a intrat proful, a pus mâna pe

clanță, a realizat ce a pățit, iar noi am izbucnit în hohote de râs. S-a spălat pe mâini și, foarte calm, ne-a întrebat cine a fost autorul. Un timp a fost liniște, nimeni nu l-a dat de gol, dar până la urma Meino și-a asumat fapta și a recunoscut în fața profesorului că el a fost autorul. Proful l-a chemat la el și i-a tras o palmă zdravă, trimițându-ne pe toți la culcare. După care, în întunericul care a urmat stingerii luminii și în liniștea ce s-a pus în dormitor, s-a auzit cum profesorul a pus din nou mâna pe clanță și apoi a blestemat, pentru că aceasta încă nu fusese ștearsă. Noi am murit de râs, el a aprins lumina și a râs cu noi, spunând că de această dată vina îi aparține. A șters clanța, s-a mai spălat o dată și ne-am culcat. Nimeni nu a fost supărat, nici el, nici noi, nici Meino. Dacă stau acum să mă gândesc, cred că în sinea lui a râs și el deja prima dată, doar că nu putea să ne lase fără o pedeapsă, pentru că altfel ne-am fi luat nasul la purtare în zilele următoare. Am rămas în continuare în relații foarte bune până a emigrat în Germania.

Emigrarea a fost un fenomen continuu pe întregul parcurs al școlii, dar evident că și înainte, și după. Am urmat Lenau-ul din 15 septembrie 1968, prima zi de școală, până în 30 iunie 1980, ziua în care ni s-au înmănat diplomele de bacalaureat. Toate materiile s-au făcut în limba germană. Profesorii vorbeau cu noi și la muzică, desen, sport sau atelier în germană, fiind și ei etnici germani precum eram și noi. Dintre cei 36 de elevi, câți eram în fotografia din prima zi de școală, 12 au dat și luat bacalaureatul la „Lenau”.

Prima zi de școală a clasei germane a Liceului Nr. 2 din Timișoara

Și așa, an de an, au plecat unul sau mai mulți dintre noi și mai ales în timpul liceului, când s-a eliberat un loc în clasă, a fost primit un altul în ordinea de pe lista celor căzuți la treapta I (examenul de admitere în clasa a IX-a) și treapta a II-a (examenul de admitere în clasa a XI-a). Astfel, pe sonetele de la sfârșitul liceului, în loc de 36 de elevi au apărut 38 – 40, în funcție dacă a fost clasa de mate-fizică, chimie-biologie sau umană. Bineînțeles că nu doar elevii, ci și profesorii plecau în același ritm în Germania. Pentru a realiza ce influență putea avea această admitere la liceu, unul dintre cei care a picat la examenul de la treapta a II-a a terminat facultatea ca șef de promoție. Dar dacă nu ar fi prins locul unei colege plecate în Germania la doar o lună după începerea școlii, poate că nici nu ar fi fost admis la medicină veterinară. Cine poate ști?

O ultimă idee legată de atmosfera deosebită din liceul „Lenau” în anii 1971 – 1980, cât am fost eu elev și Erich Pfaff director, dar precis că și după aceea, în anii 1980 -1989: profesorii au fost foarte moderni și deschiși cu noi, ceea ce nu înseamnă că nu ar fi fost exigenți. Dimpotrivă. Știu de la foștii noștri profesori că au putut fi așa de deschiși cu noi, pentru că l-au avut pe Boss care îi acoperea. De exemplu, la banchetul din 1980, când noi am sărbătorit absolvirea liceului, conducerea PCR la nivelul județului Timiș hotărâse că banchetele trebuie să se termine la miezul nopții. Boss a închis porțile școlii, să nu putem pleca de capul nostru în oraș și să nu poată veni elevi sau absolvenți de la alte școli la noi și a transmis la partid că el nu își poate asuma răspunderea de a ne lăsa să plecăm de la banchet la miezul nopții, că ne ține în școală sub supravegherea sa. Și astfel noi am putut chefui până dimineața la ora 6 fără opreliști. Dar nici Boss nu ar fi putut face tot ce a făcut pentru noi, dacă nu ar fi avut susținerea lui Nikolaus Berwanger. Berwanger a fost jurnalist, poet, redactorul șef al ziarului bănățean de limbă germană „Neue Banater Zeitung”, dar mai ales a avut funcții destul de importante în cadrul PCR, ca reprezentant al minorității germane. Nikolaus Berwanger a avut între altele meritul de a-l aduce pe Erich Pfaff ca director al liceului „Nikolaus Lenau” în 1971 și a-i da posibilitatea să organizeze școala așa cum a făcut-o.

Va urma